

Організація освітнього процесу в початковій школі
Діагностування навченості учнів початкової школи

Вхідні діагностувальні завдання

- Українська мова
- Математика
- Я досліджую світ

5 клас

ЗМІСТ

Українська мова

Слухання й розуміння текстів	3
Участь у діалозі на теми, що викликають зацікавлення.	10
Висловлювання власних поглядів, думок, ставлень (уміння усного монологічного мовлення).	12
Створення письмових висловлювань (уміння писемного монологічного мовлення).	14

Теоретичні знання з мови та мовлення

Тема «Текст»	15
Тема «Речення»	17
Тема «Іменник»	19
Тема «Прикметник»	21
Тема «Числівник»	23
Тема «Особові займенники»	24
Тема «Дієслово»	25
Тема «Прислівник»	27
Тема «Службові слова»	28

Математика

Навички письмового додавання й віднімання багатоцифрових чисел.	30
Навички письмового множення й ділення багатоцифрового числа на одноцифрове та двоцифрове числа	32
Уміння розв'язувати задачі на знаходження дробу від числа та числа за значенням його дробу	34
Уміння розв'язувати рівняння з однією змінною	35
Уміння обчислювати площу прямокутника.	37
Уміння розв'язувати прості задачі	38
Уміння розв'язувати складені задачі вивчених видів (у тому числі типові)	40

Я досліджую світ

Уміння визначати сторони горизонту по компасу.	42
Уміння працювати з фізичною картою півкуль, фізичною картою світу.	44
Уміння складати ланцюги живлення.	47

АВТОРИ

Математика: *Онопрієнко Оксана Володимирівна* — кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник, завідувач відділу початкової освіти
Інституту педагогіки НАПН України;

Українська мова: *Петрук Оксана Миколаївна* — кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу початкової освіти
Інституту педагогіки НАПН України;

Я досліджую світ: *Андрусенко Ірина Володимирівна* — науковий співробітник відділу
початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України

УКРАЇНСЬКА МОВА

Слухання й розуміння текстів*

- 1 Послухай текст 1. Познач правильні відповіді на запитання.

1. Що мали принести додому сини?

- коштовності
- подарунки
- найцінніший гостинець

2. Через який час діти мали повернутися додому?

- через місяць
- через тиждень
- через рік

3. Що приніс молодший син?

- золоті сережки
- золотий перстень
- золоту скриньку

4. На скільки б вистачило вишуканих страв, які привіз середній син?

- на тиждень
- на десять днів
- на місяць

5. Чому до хати надходили нові й нові люди?

- покуштувати вишуканих страв
- помилуватися коштовностями із золотої скриньки
- послухати мудрої розмови

6. Хто був учителем старшого сина?

- мудрець
- книжки
- батько

* Див. тексти на с. 7–9.

2 Послухай текст 2. Познач правильні відповіді на запитання.

1. Що посадила Леся у вазончик?

- насінину
- горошину
- цибульку

2. Чому Леся хотіла, щоб квітка швидше розцвіла?

- щоб подарувати мамі
- щоб поставити її на Великодній стіл
- щоб віднести хворому хлопчику

3. Коли квітка розцвіла?

- у День Матері
- на Великдень
- на день народження брата

4. Хто повідомив Лесі новину про Гриця?

- бабуся
- Юрко
- мама

5. Що збирався віднести Юрко в лікарню Грицеві?

- великодній кошик
- пасочку та писанку
- писанку та книжечку

6. Коли Великодній стіл залишився без квітки, то ...

- Леся довго плакала
- Леся не сумувала
- Юрко розсердився на Лесю

3 Послухай текст 3. Познач правильні відповіді на запитання.

1. Навіщо мати послала Андрійка до баби Стехи?

- обтрусити яблука
- зібрати полуницю
- обірвати вишні

2. Ким був Андрійко для бабусі?

- онуком
- племінником
- сусідом

3. Що винесла бабуся Стеха для вишень?

- паперовий пакет
- полотняну торбину
- залізне відро

4. Від чого застерігала бабуся Андрійка?

- щоб не ліз високо
- щоб не обривав усі вишні
- щоб не гойдався

5. Баба Стеха жила ...

- сама
- з онуками
- з дітьми

6. Що запропонував Андрійко бабусі?

- узяти його внуком
- піти з ним у сад
- прийти до нього в гості

4 Послухай текст 4. Познач правильні відповіді на запитання.

1. Як звали головного героя оповідання?

- Петрик
- Андрійко
- Яшко

2. Що мама принесла додому?

- два великі гарбузи
- два великі кавуни
- дві великі дині

3. Яка думка промайнула в голові у хлопчика?

- з'їсти одразу два кавуни
- пригостити кавуном друзів
- сказати, що виростив кавун сам

4. Що зробив хлопчик із кавуном?

- поніс його до школи
- прив'язав хвостик до бур'яну
- заховав у коморі

5. Що сказав головний герой своїм друзям?

- що він сам виростив такого велетня
- що мама купила кавун у магазині
- що кавун виростила його мама

6. Хто викрив неправду?

- Андрійко Джміль
- десятикласниця Галя
- Оленка

Текст 1

Давно колись жили батько й мати, і було в них троє синів. Одного дня батько покликав усіх синів до себе й сказав:

— Діти мої, хоч ми з матір'ю ще не старі, але ж не будемо жити вічно, не зможемо годувати вас усе життя. Тому покажіть, на що ви здатні, щоб ми з матір'ю були спокійні за вас. Від завтрашнього дня дбайте самі за себе. Ідіть куди хочете, робіть що хочете. Через рік вертайтеся і принесіть додому найцінніший гостинець. А що нести — хай кожен із вас вирішить сам.

Послухалися сини й пішли з дому.

Минув рік. Сини повернулися.

Найменший подав матері золоту скриньку, повну коштовних камінців і виробів зі слонової кістки.

Середульший доставив цілий віз вишуканих страв: копченої та смаженої дичини, рідкісної морської риби, пирогів і тістечок, ароматних смачних плодів і ще багато всякої всячини.

А в старшого за плечима була стара полотняна торба, вицвіла від сонця й дощу. Видно, важка. А що в ній — ніхто не знав.

Спершу відкрили золоту скриньку найменшого, і кожен замилювався блиском та красою коштовностей. Помилувалися та й сховали скриньку, бо вже пора була обідати.

Середульший син уніс у хату хліб та всілякі дивні страви, запросив батька й матір до столу. Пообідали та й побачили, що привезених харчів вистачить щонайбільше на десять днів.

Після обіду зацікавилися, що ж приніс старший син. А він неквапно скинув з плечей стару торбу, потім сів і почав розповідати.

Він розказав, що навчився вирощувати рис, копати глибокі колодязі, завбачати погоду. Розповідь його була така цікава, що до хати весь час надходили все нові й нові люди послухати мудрої розмови.

Нарешті батько запитав:

— Куди ж ти, сину, ходив, що робив?

Той відповів:

— Я, батьку, ходив шукати вчителя, який би мене всього навчив: як жити, як працювати, на хліб і до хліба заробляти. Ось він!..

Старший син розв'язав торбу. Усі здивувалися — у торбині були самі книжки. А батько пригладив бороду і сказав:

— Ти правильно вчинив, сину! Усім нам треба вчитися. Не коштовні цяцьки і не смачні страви — головне в житті. А знання. Вони допоможуть за будь-яких обставин заробляти на щоденне прожиття... Твій гостинець, сину, найцінніший.

(342 слова)

(Тху Хіонг)

Текст 2

У Лесі на вікні є гарний вазончик.

Ще взимку мати купила в місті квіткові цибульки й дала Лесі.

— Посади їх у вазончик і добре доглядай: підливай щодня, щоб земля була волога, а як з'являться листочки, то тримай вазончик на світлі. От і матимеш до Великодня гарні гіацинти, — сказала мама.

Леся послухала маму. Посадила квіткові цибульки у вазончик й підливала їх. Через деякий час із землі виткнулись зелені листочки, а незабаром і стеблинка, на якій визначились цілими рядками пуп'янки. З кожним днем вони все більшали, і Леся чекала, коли вони розкриються. Вона дуже хотіла, щоб до Великодніх свят квіточки розквітли. Тоді вазончик можна буде поставити на Великодній стіл.

Чому квітка ще й досі не розкривається? Леся приглядається до пуп'янків.

«А що, якби їх трошки відкрити?» — подумала Леся й вже простягла руку до рослини, як почула бабусин голос:

— Не руш пуп'янків, поки самі не розкриються.

— Бабусю, я хотіла, щоб квітка розцвіла до Великодня, — відказала Леся.

— То ти краще помолися, то й розцвіте твоя квіточка, а будеш пуп'янки руками розкривати, то зів'януть і повідпадають.

Леся більше не торкалася квітки.

На Великдень вона пішла з татом і мамою до церкви. Там було гарно.

Врочисто співав хор, скрізь горіли свічки. Священик вітав людей: «Христос воскрес». А на дзвіниці гули дзвони.

Коли всі повернулися додому, Леся підбігла до вікна, де стояв вазончик. А там замість непоказних зелених пуп'янків красувалася чудова пахуча китиця білосніжних дзвоників гіацинта.

— Розцвіла, розцвіла! — застрибала на radoщах Леся. Аж тут до кімнати вбіг її брат Юрко.

— Ти знаєш, Леся, що трапилося? Гриць упав на сходах та так пошкодив собі ногу, що його відвезли до лікарні. Бідний Гриць, сумний буде в нього Великдень!

Леся знала Гриця. Це товариш Юрка, що живе недалеко від них. А Юрко далі казав:

— Бідний Гриць! Я віднесу йому свою найкращу писанку та ще книжечку. Хай читає, щоб не так сумно було йому лежати.

— А я? — Леся задумалась. — Що ж я понесу Грицеві?

І пригадала Леся, що має гарну квітку. Цю квітку вона віднесе до лікарні Грицеві. Великодній стіл і без неї буде гарний.

Леся нахилилася до квіточки, поцілувала її ніжні пелюстки й тихенько сказала:

— Бувай здорова, квітонько! Підеш тепер до хворого Гриця.

І видалося Лесі, що хтось шепнув їй із самої середини найбільшого дзвіночка гіацинта:

— Добре, люба дівчинко. Живи щасливо!

Леся віднесла гіацинт Грицеві. Великодній стіл залишився без квітки. Але в душі смутку не було. Здавалося, що все навколо ще більше радіє.

(394 слова)

(Ніна Наркевич)

Текст 3

Чи то соняшник гойднувся біля тину, чи білявий хлопчик заглядає в подвір'я баби Стехи.

Старенькій уже важко розпізнати. Сидить вона на ослінчику біля хати, на колінах руки тремтять — купаються в щедрому сонячному промінні. А довкола — зграйка білих ромашок, ніби сузір'я.

— Бабуню, — крутнувся біля неї Андрійко. — Послала мати, щоб я обірвав вишні. Ви, мабуть, самі не здужаєте?

— Еге ж, не здужаю-таки, — старенька привітно глянула на сусідського хлопчика.

— Зате я, бабуню, хутко всі обірву, — запевняє Андрійко. — Тільки листя посиплеться!

Баба Стеха дріботить до дверей, шукає в сінцях і виносить полотняну торбину. Хлопчик чіпляє її через плече й біжить у садок.

Коли бабуся підійшла до розлогої вишні, Андрійко вже осідлав найвищу гілку. Між зеленим листям тільки сорочка біліє.

— Не гойдайся, онучку, — застерігає старенька, — бо доведеться ловити тебе в пелену.

— Не бійтеся! — гукає згори хлопчик. — Зате мені звідси можна небо дістати!

— Еге ж, — клопочеться старенька. — Небо чи й дістанеш, штани залишиш на сучку.

Сидить Андрійко вгорі, між небом і землею, обриває стиглі ягоди й думає про бабу Стеху. Хороша вона. Завжди пригощає яблуками та вишнями, не свариться, коли якийсь бешкетник залізе до неї в садок. Живе вона самотньо, от і роздає гостинці сусідським дітлахам.

Андрійко глянув униз. Бабуся зіперлася на палицю, така маленька і суха, як маківка.

— Бабуню, а де ваші внуки?

— Далеко, ой, далеко, — хитає головою. — Онучок, як місячко, одненийкий. Мабуть, виріс уже...

— А чому він не їде до вас?

— Мабуть, клопоти не пускають. Уже й листи не пише...

Змовкла. Ще нижче схилилася на палицю.

— Не барися там, Андрійку, — стривожилася. — Дереву уже важко тримати тебе.

Хлопчик хвацько зістрибує на землю. Увесь обмурзаний вишнями. Пузата торбина відтягує йому руку.

Баба Стеха полегшено зітхає:

— От і гаразд.

— Прийду до вас і яблука трусити, — каже Андрійко.
— Еге ж, — старенька неквапно ступає, обмацуючи стежку палицею. — Вночі так гупають, аж у хаті дзвенить.
На рундуку хлопчик висипає соковиті вишні у велику емальовану миску.
— Бери, Андрійку. Мені вистачить.
Хлопчик дивиться на стареньку, на сиве її волосся, що вибилося з-під хустки, і раптом каже:
— Бабусю, візьміть мене внуком...

(328 слів)

(Володимир Сенцовський)

Текст 4

Якось мама принесла додому два величезні кавуни. Один вона зразу ж розрізала, а другий, що я ледве його підняв, сховала в комору.

«Як він може вирости отакий великий? — із подивом думав я. — Такого навіть Андрійко Джміль не виростить».

І тут у моїй голові, як блискавка, промайнула думка: «А що, коли прив'язати кавуна хвостиком до якоїсь рослини в садку і сказати хлопцям, що я сам його виростив?»

Я взяв велетня на руки і вибіг у садок. Біля самого тину ріс зелений кущ якогось бур'яну. Листя в нього було таке велике, що під ним і мені самому можна було б від дощу заховатися...

«Оце і є те, що треба, — сказав я сам до себе, — якщо кавун великий, то й листя в нього повинно бути великим».

Я обережно поклав кавуна на землю, дістав з кишені зелену шовкову ниточку і прив'язав кавунячий хвостик до стебла так, ніби й справді він тут росте. І побіг до школи.

Біля турніка я зустрів Оленку і хлопців з нашого класу. Вони обступили Андрійка, який щось їм плів про болгарський перець.

— Дрібниці все це, — перебив я Андрійка, — краще ходімо зі мною, побачите, якого я велетенського кавуна виростив.

— А ти не обманюєш? — з недовір'ям спитав Андрійко.

— Кажу тобі, ходімо подивимося, — образився я.

Через якусь хвилину ми були вже в садку.

— Ой, який же він великий! — скрикнула Оленка. — І це ти сам виростив?

— Сам, звичайно, — гордо відповів я.

Хлопці обступили кавун з усіх боків і сторопіло мовчали. Кавун справив на них неабияке враження.

Раптом біля нас з'явилася десятикласниця Галя.

— Подивися, якого Яшко кавуна виростив! — скрикнула Оленка.

Я відчув, що серце моє ніби хтось смикає за ниточку.

— Хіба ж на лопухах кавуни ростуть? — посміхнулася Галя.

Вона відірвала стебло, за яке тримався хвостик кавуна, і показала всім, як він був прикріплений до бур'яна.

Всі діти залилися сміхом.

З тих пір мене прозивають Лопухом.

(300 слів)

(П. Висікай)

Участь у діалозі на теми, що викликають зацікавлення

- 1** Прочитайте/послухайте, про що розмовляють діти. 😊😊😊😊

— Я не бачила тебе ціле літо! Що нового в тебе відбулось?

— На канікулах я з батьками їздив у Францію. Ми побували в парку «Діснейленд». Там такі захопливі атракціони! А в тебе як літо пройшло?

— Я була в дитячому таборі біля озера Світязь. Раніше я боялася води, а тепер ні. Бо я навчилася плавати. А ще в мене народилася сестричка!

Запитайте одне одного про те, як провели літо. Де були? Що цікавого відбулося?

- 2** Прочитайте/послухайте діалог. 😊😊😊😊

— Ти вже знаєш, ким хочеш бути, коли станеш дорослим?

— Так, я хочу бути пілотом, як мій дядько Сергій. Він побував у багатьох країнах світу і багато розповідав мені про свою роботу.

— А я хочу бути екскурсоводом, як моя бабуся Емілія. Вона працює в Музеї води. Щодня вона проводить екскурсії і розповідає дітям та дорослим багато цікавого.

- 3** Прочитайте/послухайте розмову дітей. 😊😊😊😊

— Завтра субота. Буду допомагати батькам прибирати у квартирі. А ти допомагаєш вдома?

— Так, я виношу сміття і ходжу з бабусею в магазин купувати продукти.

— А я граюся з молодшим братиком.

— Але ж хіба це допомога?

— Авжеж, допомога! Бо тоді в мамі з'являється вільний час.

Запитайте одне одного й дайте відповіді про те, як ви допомагаєте вдома. Яку роботу виконуєте? Чому це важливо?

4 Прочитайте/послухайте, про що розмовляють діти. 😊😊😊😊

— Ти вмієш куховарити?

— Так, я вмію робити фруктовий салат. Це просто: потрібно взяти різні фрукти, нарізати їх і додати йогурт.

— А я вмію готувати коктейль з морозива і молока. А ти?

— Я вмію робити різні бутерброди. Хочу навчитися готувати салати.

Запитайте одне одного, які страви ви вмієте готувати. Що хочете навчитись готувати? Чи часто куховарите? Готуєте самі чи з друзями, дорослими?

Висловлювання власних поглядів, думок, ставлень (уміння усного монологічного мовлення)

- 1 Прочитай висловлювання. Поміркуй над проблемою: дай відповіді на запитання. 😊 😊 😐 😐

1) Спізнюся до школи — нічого страшного...

2) Подумаєш, не встиг на матч! Були важливі справи.

Чи траплялося тобі запізнюватись? Як ти тоді почувався(-лася)?
Чому запізнюватися не варто? Що робити, коли бачиш, що запізнюєшся не з власної волі?

- 2 Розглянь картину. Поміркуй над запитаннями й вислови своє враження від картини. 😊 😊 😐 😐

Чим незвична ця картина?

Що потрібно зробити, щоб роздивитися кожну пору року?

Розкажи про одну із зображених пір року. Які деталі привернули твою увагу?

- 3 Прочитай уривок із вірша. 😊 😊 😐 😐

Інтернет з'явився в лісі,
і проблеми почалися:
всі — рябі, руді і сірі —
в ґаджетах засіли звірі.
Не до сну їм, не до їжі —
все качають ігри свіжі.

— Не чіпай! — гарчать, як тигри.
— Не підходь, у нас тут ігри!
Всі охляли і зігнулись,
як і звати їх, забулись.
Вже й найменше ведмежа
в окулярах походжа.
Ні про що не розмовляють,
лиш сидять собі та й грають.
Тобто все в них, як у нас —
отакий-то нині час!

(Галина Джемула)

Як Інтернет змінив життя лісових мешканців?
Поміркуй, чи є такі проблеми в тебе або в когось із твоїх
знайомих? Як її вирішити?

4 Прочитай текст.

Усі знають, що бумеранг повертається до того, хто його кинув. Виявляється, такий самий закон діє і в людських стосунках: усе, що ми випускаємо у світ — думки, слова, дії, — обов'язково повертається до нас.

Коли ми даруємо людям дружні погляди, привітні слова й робимо для них щось добре, ми отримуємо те саме від них. Якщо ми самі добрі й готові допомогти іншому, то обов'язково зустрінемо людей, які допоможуть нам.

Дуже добре зміст «закону бумеранга» передає прислів'я «Що посієш, те й пожнеш».

Підтверди або спростуй думки, висловлені в тексті. Свою відповідь ілюструй прикладами.

Створення письмових висловлювань
(уміння писемного монологічного мовлення)

ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ ДЛЯ НАПИСАННЯ ТЕКСТІВ

Це був чудовий день!
Мій домашній улюбленець.
Як я готуюся до Нового року.
Традиції моєї родини.
Цю книжку варто прочитати!
Як я піклуюсь про рідних.
Ким я мрію стати.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗНАННЯ З МОВИ ТА МОВЛЕННЯ

Тема «Текст»

- 1 Прочитай. Познач, яке з наведених речень не може бути зачином тексту. 😊😊😊😊

- За сімома горами, за сімома річками жив собі один багатий чоловік.
- Трапилось це влітку.
- Хлопчики щиро подякували лісникові за гостинність.

- 2 Прочитай текст. 😊😊😊😊

Усе літо я провів у бабусі. Я допомагав їй у всьому: поливав грядки, полов бур'яни, фарбував паркан. У селі я знайшов нових друзів із місцевих дітей. Ми з ними часто ходили на риболовлю, каталися на велосипедах.

Наступного літа я обов'язково знову поїду до бабусі.

Познач рядок, який є темою тексту.

- Розповідь про правила безпечної поведінки влітку.
- Розповідь про випадок на літніх канікулах.
- Розповідь про літній відпочинок.

- 3 Прочитай кінцівку тексту. 😊😊😊😊

А коли немає дощу, земля висихає, трава та дерева вкриваються пилом і всі рослини чекають вологи. Тому дощ дуже потрібний землі.

Визнач за кінцівкою тип тексту.

- опис
- розповідь
- міркування

4 За кінцівкою тексту склади й запиши розповідь.

Дмитрик допоміг Максимкові надолужити пропущений матеріал. Хлопчики стали справжніми друзями.

Тема «Речення»

1 Прочитай текст.

1) Немає на світі слова більш прекрасного, як слово мама. 2) Чи погоджуєшся ти зі мною, друже? 3) Люби свою маму й завжди піклуйся про неї.

Визнач типи речень за метою висловлювання.

1) _____

2) _____

3) _____

2 Прочитай текст.

Хлібом годує тебе Батьківщина. Ніколи не забувай про це! З дитинства навчайся бачити в хлібові живу душу рідної землі. Навчайся бачити в ньому працю всіх, хто віддає хлібові все своє життя.

Визнач і запиши, скільки в тексті:

розповідних речень _____

питальних речень _____

спонукальних речень _____

окличних речень _____

3 Познач речення, у яких граматична основа визначена неправильно.

Дятел видзьобує з-під кори комах.

Соловейко сховався між тоненькими гілочками.

Краплини роси блищали на траві.

- 4 Пошир речення словами, які відповідають на питання, що в дужках. Запиши.

Золота осінь завітала (до чого?). Промені (чого?) падають на (яку?) траву. Дерева стоять (які?). Птахи відлітають (куди?). Природа готується (до чого?).

Тема «Іменник»

- 1 Розподіли та запиши іменники за групами.

Грім, сум, художник, щастя, водій, гроза, веселка, радість, співачка.

Назви почуттів — _____

Назви явищ природи — _____

Назви професій — _____

- 2 Познач рядок, у якому іменники не вживаються в множині.

- слово, вікно, квітка
 золото, молоко, краса
 яблуко, диня, вишня

- 3 Утвори й запиши словосполучення.

йде	без	вечір
працював	по	гілка
зима	до	дорога
сидить	на	сніг

- 4 Відгадай мовні загадки, запиши слова-відгадки.
Укажи їх рід.

Префікс від слова *пробіг*.
Корінь від слова *лісник*.
Суфікс від слова *садок*.
Закінчення від слова *дощ*.

Префікс від слова *поїхати*.
Корінь від слова *роса*.
Закінчення від слова *земля*.

Тема «Прикметник»

- 1 Прочитай вірш. Підкресли прикметники, ужиті в переносному значенні.

Бродить осінь в лісі синьому,
де гриби під соснами,
там, де золото осіннє
вкрилось рясно росами.
Вітер грається з вільшинами
золотоволосими.
Сумно-сумно в лісі синьому
під німими соснами.

(Наталя Забіла)

- 2 Доповни приказки прикметниками з довідки.

1) _____ бочка все торохтить,
а _____ мовчить. 2) _____ день
як _____ тиждень. 3) На _____ зем-
лі _____ хліб родить. 4) Краще _____
стежка, ніж _____ шлях.

Довідка: *порожня, зимовий, поганий, літній, пов-
на, чорній, добра, білий.*

- 3 Заміни словосполучення за зразком.

будинок із дерева — дерев'яний будинок

варення з вишень — _____

цукерки з шоколаду — _____

полиця для книжок — _____

герой із казки — _____

салат із фруктів — _____

4 Доповни речення.

Ми пишаємося _____ .
прикметник *іменник*

Діти радіють _____ .
прикметник *іменник*

Мамі подарували _____ .
прикметник *іменник*

Славко намалював _____ .
прикметник *іменник*

Тема «Числівник»

1 Прочитай. Підкресли числівники.

— Нашому вчителеві не можна вірити.

— Чому?

— Учора він казав, що п'ять додати п'ять дорівнює десять. А сьогодні говорить, що сім додати три теж дорівнює десять.

2 Спиши речення, записуючи числівники словами.

1) Мій тато любить каву з 2 ложками цукру, а мама — з 1. 2) Завтра математика буде 3 уроком. 3) Мені не вистачає 4 гривень.

---

3 Познач речення, у якому числівник відповідає на питання *котре?*

Сім літ минуло, як музика грала, а він досі скаче.

Дощ у жнива — як п'яте колесо до воза.

Один у полі не воїн.

4 Установи відповідність між словосполученнями і їхніми значеннями.

один як палець

будь-куди

десятому наказати

зайвий

на всі чотири сторони

самотній

п'яте колесо до воза

головний

перша скрипка

застерегти

Тема «Особові займенники»

- 1 Прочитай слова. Заміни їх займенниками.

Я і брат — _____, немовля — _____,
тато і мама — _____, син — _____,
сонце — _____, учениця — _____.

- 2 Установи відповідність між формами займенників.

я	у нього
ти	зі мною
ми	до тебе
він	над нами

- 3 Запиши словосполучення, розкриваючи дужки.

розмовляла (з ким?) (вона) _____
бачив (кого?) (ти) _____
дружить (з ким?) (ми) _____
приніс (кому?) (він) _____
пишається (ким?) (я) _____

- 4 Прочитай текст. Відредагуй і запиши його.

Я — Артем. Я дев'ять років. Я навчаюся в четвертому класі. У я хороші оцінки з усіх предметів. Найбільше я подобається урок малювання. У я є молодша сестра. Вона звати Маринка. Вона любить гратися з я.

Тема «Дієслово»

- 1 Прочитай діалог. Підкресли дієслова.

— Андрійку, ти вже навчився гарно читати? — запитує дідусь.

— Так, — відповідає хлопчик. — Навіть учительці подобається.

— А звідки ти знаєш? — цікавиться дідусь.

— Бо вона залишає мене після уроків і слухає, як я читаю.

- 2 Запиши вірш, змінюючи звуковий запис буквеним. Підкресли дієслова, вжиті у переносному значенні.

Сидить весна на гілочці
та й гойдає[ц':а].
Хто не йде стежиною —
зупиняє[ц':а].

- 3 Установи відповідність між словосполученнями і їхніми значеннями.

пекти раків

дрімати

накивати п'ятами

мовчати

клювати носом

червоніти

набрати в рот води

радіти

бути на сьомому небі

втекти

- 4 Прочитай. Побудуй текст так, щоб він відповідав назві «Поради лікаря». У разі потреби додавай слова *корисно, треба, слід, шкідливо*.

Уранці я роблю зарядку. Кожного дня чищу зуби. Перед їжею мию руки. Лежачи не читаю. Перед сном провітрюю кімнату.

Тема «Прислівник»

- 1 Прочитай текст. Підкресли прислівники.

Далеко за пагорбами прокидався ранок. Повільно сходило сонце. Його промені щедро осяяли землю. Дихання весни відчувалося сьогодні ще більше, ніж учора.

- 2 Установи відповідність: поєднай прислівники-синоніми.

радісно	близько, поруч
старанно	раптово, зненацька
недалеко	весело, щасливо
швидко	дбайливо, ретельно
несподівано	жваво, прудко

- 3 Утвори від прикметників прислівники.

веселі — _____
смачна — _____
гарний — _____
близьке — _____
повільний — _____

- 4 Доповни речення прислівниками з довідки.

1) На вулиці було (як?) _____. 2) Марк (як?) _____ розмовляє англійською мовою.
3) (коли?) _____ я поїду відпочивати на море.
4) Діти (як?) _____ мчали на велосипедах. На серці в них було (як?) _____.

Довідка: *влітку, швидко, холодно, добре, радісно.*

Тема «Службові слова»

- 1 Утвори й запиши словосполучення.

бігти, стежка, по — _____

з, вітатися, бабуся — _____

прочитати, у, книжка — _____

ліс, через, йти — _____

- 2 Встав замість пропусків службові слова.

1) Треба нахилитись, щоб __ криниці води напитись. 2) Щоб рибу їсти, треба __ воду лізти. 3) Наука __ ліс не веде, __ з лісу виводить. 4) Людей питай, __ свій розум май. 5) Золото добувають __ землі, __ знання — __ книжок.

- 3 Добери потрібні префікси й прийменники. Запиши з ними речення.

1) Хлопчик ...біг ... хату.

2) Подарунок ...клав ... подушку.

3) Дівчинка ...писала ... дощі своє ім'я.

4) Пташка ...летіла ... гілки.

---

4 Об'єднай речення в одне за допомогою сполучників. Не забудь поставити перед ними відповідний розділовий знак.

- 1) Так лагідно пригрівало сонце. Наш настрій поліпшився.
- 2) На сонце набігли хмари. Ми поспішили додому.
- 3) Хлопці обкопували дерева. Дівчатка садили квіти у квітнику.
